

Cuprins

1. Vremurile	7
2. Deșteptarea	11
3. Mărzaicul	37
4. Spaime	50
5. Drumul	62
6. Norocul	74
7. Alaiul	87
8. Steaua	99
9. Poprirea	118
10. Hep, hep!	141
11. Pitpalac	154
12. Mornul	175
13. Mailul	193
14. Slujba	198

Cezar Amariei

Zilele noastre mărunte

roman

POLIROM
2018

— Nu mai cunoști târgul Ieșilor dacă te duci acum în el. Într-o duminică, pe când mergea vodă să se-nchine la moaștele Svetei Parascheva, s-a rupt într-un șanț o roată de la butca lui nouă, de-au trebuit să-l poarte restul drumului slugile pe brațe, să nu se umple de zloată. Și-a stat vodă și s-a rugat și-a zis la întoarcere că nu are cum fi altfel decât un semn de la sfânta, așa că să se podească drumurile. Încât, pe lângă cel vechi și cel al Hagioaiei, care erau deja făcute, au început lucrul la Ulița Strâmbă și la Ulița Chervăsăriei, spre Târgul lui Barnovschi. Dacă era după vodă, se apucau de mai multe, dar nu-s parale. Așa că a dat poruncă să se strângă bani de poduri nu numai de la târgoveții, boierii mazili și preoții din Iași, dar și dinpregiur, până la Suceava, Bacău sau Orhei.

Boier Andrunache asculta gânditor ce-i spunea căpitanul de călărași Vasile Lungu, abia întors din cetatea de scaun a Moldovei. Rupse o aripă de pui, o mânji în puțin sos și-ncepu să-i roadă încet carnea și oasele fragede.

— Ia de mănâncă, avem destul timp de vorbit, cearcă puțin din găinușa asta cu fălii de lămâie și zahar.

— Cerc, boierule, cum nu, dar mai întâi aş mânca un pic de morunaş cu hrean, că tare mi-a lipsit cât am fost plecat. Şi dacă se mai poate un răchiu din ăsta, cu aromatice de roze...

— Văd că-ţi place beutura de cucoane, Vasile, răse pârcălabul, te-a stricat Ieşul şi pe tine.

— Nu, boierule, dar mă mai strânge puţin la burtă.

— Şi zici că noi nu avem de dat bani de poduri?

— Nu, dar vodă vrea ca fiecare târg mai răsărit prin care trece să aibă măcar uliţa mare podită. Asta înseamnă că trebuie tocmiţi teslari, toporaşi, pietrari şi salahori, başca un căpitan de podari, ca să-i struncească. Şi cum nu e an fără ca vodă să ajungă şi pe la noi...

— Ia-n auzi, trebuie strânşi acum alţi galbeni. La voi tot aşa se podesc uliţele, cu banii boierilor? se întoarse Andrunache spre străinul care stătea stingher pe un capăt de laviţă, dar străinul, care nu pricepea mai nimic din limba asta barbară, nu-i răspunse.

Îşi tot netezea cu degetele lungi poalele hainei, îşi mai aranja legătura ce-i ţinea falca umflată, mai ştergea o lacrimă ce dădea să-i curgă, de ciudă ori durere, spre nasul subţire, sau îşi netezea firul de mustaţă ce hodinea deasupra buzelor cât aţa de groase. În ochii albaştri stăruia o limpezire ciudată, pe care o tot rotea prin încăpere.

— Mi l-a adus Ioniță pe neamțul ăsta, a ajuns azi la noi cu o corabie și cică și-a prăpădit un cufăr în Dunăre. Nu pricepe nimic, așa că am poruncit după popa Hrihor Polucac, să vină tâlmaci.

— De-o mai avea popa limba slobodă la ceasurile astea, că el și-o leagă cu vin de împărțășanie de dimineața...

— Om vedea, oricum am trimis să-l aducă cu careta dacă nu-l mai ascultă picioarele. Să vezi ce i-a mai trecut popii prin cap: știi că a dat deja mai toate odoarele bune pe băutură, de ține acum slujba în odăjdii rupte, cu un potir spart și încleiat cu ceară. Săptămâna trecută au venit la el niște armeni, că nu le vinde un colț de cimitir, să-și facă ei dughene? Stă popa Hrihor și cumpănește, dar nu prea mult: papistași pe-aici nu prea sunt, prin biserică mai calcă doar leșii sau ungurii ce trec cu vreo solie la Stambul, iar ăștia-s vii, doar nu vin să moară aici... Ce-i trebuie atâta pământ, când mântuirea e în cer? Așa că s-a-nvoit cu armenii și au venit la mine să le fac actele.

— Înseamnă că are acum ce bea!

— Nu știu, că s-a certat cu armenii, le-a mai cerut bani în plus, când să se scrie cartea de vânzare. Dar nu-l plâng eu, când n-are ce lua din biserică, merge la malul Dunării, pe la corăbii, și tot timpul găsește câte un negustor să cumpere din

iertările papistașe pe care le mângâlește pe câte un colț de hârtie. Ce-ai, măi, ce holbezi așa ochii?

Pe colțul lui de laviță, Newcomb se simțea tot mai rău, dacă ar fi putut să ia o dușcă din vinul lui, sigur i-ar fi fost mai bine, dar de el se bucurau acum peștii; gândise la început că poate are și gazda vin cu suc de mac, poate se face și pe aici, și-i ceruse de câteva ori *vinum opii*, dar gazda se tot hlizea când îl auzea și repeta după el, ca proasta; îl scâldea o transpirație rece, mușchii îi zvâcneau dureros, iar stomacul urca încet, dar sigur spre gât. Nu mâncase nimic, simpla privire a fundurilor de lemn pline cu felurite sosuri și pește și pui fripți îl îmbolnăvea mai tare, așa că ținea ochii închiși, să nu le mai vadă, dar nu avea ce să facă cu mirosurile ce se uneau în aerul stătut cu cel de lumânări din seu de oaie și-i răcâiau stomacul, și i-l amestecau, și i-l urcau spre piept, și atunci înghițea greu în sec, să-și ducă tot acest ghem înapoi, doar că el părea tot mai hotărât să iasă, și se gândi dacă se cuvine să vomite în casă ori să se ceară până afară, și dădu să scoată un sunet, dar pe gura deschisă stomacul fu mai iute decât vorba, încât își bulbucă scurt ochii, icni și vărsă direct pe dușumele gurile de vin băute de când era în casa pârcălabului.

— Aa, asta era, râse gros Andrunache și porunci să i se aducă neamțului o oală de noapte, în caz

de-o mai avea astfel sau altfel de nevoi. Nu ții la băutura nici cât un țânc, dar tot îi dai de când ai venit cu: *vinu' popii, vinu' popii!*

Newcomb își clăti gura cu puțină băutura, scuipe de câteva ori în oală și făcu semn de mulțumire, arătând falca umflată și că nu se simte bine din pricina ei. Andrunache porunci să i se aducă de la cuhnii o mână de pătrunjel crud și un boț de sare, făcu iute în palmă un rostogol verde din ele și i-l întinse străinului.

— Bagă-l în ureche și-ți trece, îi spuse, arătând prin semne cum trebuie să procedeze.

Englezul pricepu, luă cocoloșul, mulțumi și-l ascunse cu-n zâmbet strâmb sub fularul ce-i lega falca, în urechea din zona beteagă.

— Cum te-ai pornit în lume, că nu prea știi să te grijești, se-ntrebă Andrunache mai mult pentru sine, dar nu apucă să-și răspundă.

Ușa se dădu de perete, iar în cameră intrară două slugi ce se chinuiau să târâie un munte de popă, scufundat în greu și dulce somn, și-l lepădară cu icnete pe laviță, lângă străin.

Sutana, odată neagră, purta pe ea semnele glodurilor prin care ațipea când îl ologea vinul în târg și nu mai putea ajunge până acasă. Pieptul era năclăit și de băutura, dar și de ce-i mai cădea din gură când hulpăvea la mesele creștinilor de-l

chemau la câte o sfeștanie de casă ori animale. Bărbuța rară, în care hodineau fărâmituri de mâncare, dădea înconjur unei fețe rotunde și strașnic bujorate. Buzele groase mișcau din când în când un mormăit, înecat într-o plescăială stârnită de aducerea aminte a cine știe cărui dulce ospăț.

— Aduceți neșticavai oțeturi, să trezim pe sfinția sa, porunci Andrunache și îndată slugile luară de la cuhnie felurite sticle al căror miros nu tulbură cu nimic însă visele preotului.

Abia o zgâlțâială zdravănă și-o cofă de apă în cap avură darul de a-l face să deschidă niște ochi tulburi.

— Încă ne rugăm să se trimită binecuvântarea Ta, Doamne, asupra casei acesteia și asupra robilor Săi, începu să mormăie Hrihor, cu ochii direct în bucatele de pe masă și cu gândul că trebuie să fie chemat la vreo sfințire de gospodărie, dar pas să-și aducă aminte la care...

— Ușor, sfinția ta, ușor, că nu ești la cinstirea bucatelor de Paște, ești la mine, râse Andrunache, văzând nedumerirea celui care nu reușea să înțeleagă deplin pe ce lume se află. Te-am pohtit să-mi tălmăcești ceva de la un oaspete neamț. Să-mi tălmăcești, zic, strigă boierul și ceru să se aducă o cofă cu zeamă acră de curechi pe care preotul o bău lacom, lăsând un pârâiaș să-i curgă prin barbă, până în mijlocul sutanei.